

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
v é g z é s e

Az ügy száma: Kfv.IV.37.095/2024/2.
A tanács tagjai: Dr. Balogh Zsolt a tanács elnöke
Dr. Kiss Árpád Lajos előadó bíró
Dr. Dobó Viola bíró
Dr. Hajas Barnabás bíró
Dr. Kalas Tibor bíró
A felperes: felperes1
(cím1.)
Az alperes: Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerületi
Önkormányzat Képviselő-testülete
(cím2)
Az alperes képviselője: Dr. Kiss Imre László Ügyvédi Iroda,
ügyintéző: Dr. Kiss Imre László ügyvéd
(cím3.)
A per tárgya: tömegközlekedési támogatás ügyében hozott 29/2022. (I. 20.) számú határozat,
mint közigazgatási cselekmény jogszerűségének vizsgálata
A felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat: a Fővárosi Törvényszék
107.K.701.117/2022/19. számú ítélete
A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2018. szeptember 5. napján tömegközlekedési támogatás megállapítását kérte a egyéb féll nevű gyermeke jogán a Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. Kerület Önkormányzat polgármesterétől (a továbbiakban: elsőfokú hatóság), aki a 2018. október 12. napján kelt XI/G/30012/32/2018. számú határozatával felperes kérelmét elutasította. A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes 31/2019. (I. 30.) határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A felperes keresete alapján eljáró Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 42.K.31.392/2019/9. számú ítéletével (a továbbiakban: az alapítélet) az alperes határozatát az elsőfokú határozatra kiterjedően megsemmisítette és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte.

[2] Az alapítélet megállapította, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem volt egyértelműen eldönthető, hogy a felperes az V. kerületi címen vagy attól eltérő helyen lakik életvitelszerűen. Az alperes nem zárhatja ki a bizonyítékok közül a védőnyilatkozatát csupán azzal az indokkal, hogy álláspontja szerint nem életszerűek az általa tapasztaltak. A felperes által indítványozott bizonyítást mellőzte tekintettel arra, hogy azok a tényállás tisztázásához kapcsolódnak, amelyeket az alperes köteles elvégezni és a tényállás tisztázási kötelezettség elmulasztása olyan lényeges eljárási szabálysértés, amely a bírósági eljárásban nem orvosolható. A megismételt eljárásra előírta, hogy amennyiben a hatóság nem fogadja el, hogy a felperes és családja az V. kerületi címen él, úgy a gyermekvédelmi ellátásokról szóló 26/2016. (XI. 22.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Ör.) 5. § (4) bekezdése szerinti feltétel teljesüléseként szabályszerűen kell a bizonyítási eljárást lefolytatnia, különös tekintettel az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL tv. (a továbbiakban: Ákr.) 76. §-ában előírtakra. Ha bizonyítást nyer, hogy a felperes a gyermekeivel az V. kerületben él életvitelszerűen, abban az esetben kell a hatóságnak a támogatásra való jogosultság további feltételeit vizsgálni. Ha a hatóság az Ákr.-ben írt eljárási kötelezettségeinek eleget tesz és a felperes ennek ellenére nem működik együtt a bizonyítási eljárás lefolytatása érdekében, a sikertelen bizonyítás következményeit már a felperes viseli.

[3] Az elsőfokú hatóság a megismételt eljárásban 2020. április 16-án kelt XI/G-30038/17/2020. számú határozatával a felperes kérelmét ismételten elutasította. A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes 2020. július 25-én kelt 385/2020. (VI. 25.) B-L.ÖH. számú határozatával az elsőfokú döntést helybenhagyta.

[4] A Fővárosi Törvényszék a 2020. december 3. napján kelt 22.K.706.211/2020/10. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes 2020. június 25-én kelt 385/2020. (VI. 25.) B-L.ÖH. számú határozata jogsértő. A jogerős ítélet szerint az első és másodfokú határozatok javarészt megismétlik a korábbi határozatokban foglalt jogi érveléseket, azonban érdemben nem teljesítették az alapítéletében foglaltakat. A Kúria a Kfv.IV.37.511/2021/5. számú ítéletével a Fővárosi Törvényszék 22.K.706.211/2020/10. számú ítéletét úgy változtatta meg, hogy az alperes 385/2020. (VI. 25.) B-L.ÖH. számú határozatát az elsőfokú, a Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. Kerület Önkormányzat polgármestere által XI/G-30038/17/2020. számon hozott határozatára is kiterjedően megsemmisített és az elsőfokú közigazgatási szervet új eljárás lefolytatására kötelezte.

[5] A Kúria kifejtette, hogy az Ákr. 123. § (1) bekezdés f) pontjából következően annak megállapítása, hogy a megismételt eljárásban hozott határozat nem felel meg a bíróság iránymutatásának, semmiképpen sem tekinthető olyan eljárási szabályszegésnek, amely az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással ne bírt volna. Az, hogy a hatóság álláspontja szerint megismételt eljárásban lefolytatott bizonyítási eljárásban beszerzett bizonyítékok nem alkalmasak a tényállás tisztázására, nem adhat alapot arra, hogy jogerős bírósági ítéletben adott iránymutatástól eltérjen. Példaként utalt arra, hogy az alperes sem határozatában, sem felülvizsgálati kérelmében nem adta indokát annak, hogy a korábbi bérlő nyilatkozatának mérlegelése felperes parkolási engedélyének léte, vagy az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének helye miért ne lenne bizonyítékként értékelhető, vagy azon tények milyen okból ne lennének a közigazgatás megvalósításának időpontjában fennálló ténynek, továbbá rámutatott, hogy a hatóságnak a bizonyítékok mérlegelése során szintén az alapítéletben foglaltak alapján kellett volna eljárnia.

[6] Az újabb megismételt eljárás során az elsőfokú hatóság megkereste a egyéb érdekelt¹-t, amely azt a tájékoztatást adta, hogy a felperes 2015. február 20. napjától kérte postai küldeményeire utánu küldés szolgáltatást 2020. június 30. napjáig, majd 2021. január 1. napjától év végéig az cím⁴. címre. Megkereste továbbá a egyéb érdekelt²et és az alapján megállapította, hogy felperes 2018. március 27. napján váltott ki lakossági várakozási hozzájárulást 2019. 01. 31. napjáig, melyet ezt követően 2019. évben, 2020. évben és 2021. évben is kiváltott. Ezt követően a XI/G-30017/38/2021. számú határozatával a felperes kérelmét ismételt elutasította, rögzítve, hogy Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzat Képviselő-testületének a gyermekvédelmi ellátásokról szóló 26/2016. (XI. 22.) rendeletének (a továbbiakban: Ör.) 5. § (4) bekezdése szerint a 7. § (1) bekezdésében említett tömegközlekedési támogatás az V. kerületben lakcímmel rendelkező és életvitelszerűen is a kerületben élő személyek részére állapítható meg, azonban a beszerzett bizonyítékok (a egyéb érdekelt¹ tájékoztatása, a felperes eljárás során tett nyilatkozatai, bizonyítékai, a védőnő nyilatkozata, a lakás címére szóló egyéb érdekelt³ számla, a lakás akkori bérlőjének, egyéb fél² a nyilatkozata, a felperes és férje V. kerületi parkolási engedélye, a járóbeteg szakellátás kerületi igénybevétele) nem bizonyítják, hogy a felperes a családjával az V. kerületben életvitelszerűen lakott. Ezzel szemben 2018. szeptemberében az V. kerületi lakásban megkísérelt környezettanulmány szerint a hatóság albérlőt talált a helyszínen, akinek előadása alapján a felperes és családja nem lakik az ingatlanban, a XV. kerületi polgármesteri hivatal által végzett környezettanulmány szerint a lakókörnyezet tájékoztatása alapján felperes családjával életvitelszerűen él a XV. kerületi ingatlanban és egyéb érdekelt¹ tájékoztatás is megerősíti, hogy a felperes és családja nem az V. kerületben él. A védőnő nyilatkozata alapján nem állapítható meg a család életvitelszerű lakhatása az V. kerületi ingatlanban, a kerületben igénybe vett egyéb szolgáltatások nem kötöttek életvitelszerű ott tartózkodáshoz. A felperes indítványára tanúként idézte a férjét, aki azonban nem tudott a megadott időpontokban megjelenni. A felperes által indítványozott helyszíni szemlét, a felperes férjének írásbeli nyilatkoztatását és a 2018. évi nyitvatartási idő megállapítása érdekében a egyéb érdekelt¹ ismételt megkeresését mellőzte, tekintettel arra, hogy azoktól nem várható releváns bizonyíték. Ellentmondásként értékelte, hogy a egyéb érdekelt⁴ (a továbbiakban: rákospalotai posta) szolgáltatásait veszi igénybe, küldemények kézbesítését a XV. kerületi lakóingatlanban kéri, ahol állítása szerint hétvégén tartózkodik.

[7] A felperes fellebbezése alapján eljár alperes a 29/2022. (I. 20.) számú határozatával az elsőfokú határozatot helyben hagyta. Megállapította, hogy az elsőfokú hatóság a bizonyítékok okszerű értékelése útján jutott arra a következtetésre, hogy a felperes és családja életvitelszerűen nem a bejelentett lakóhelyén élt. Az a tény, hogy az egyik gyermek 2018/19. tanévben VII. kerületi általános iskolába járt nem bizonyítja a bejelentett lakóhelyen történő életvitelszerű tartózkodást. Kiemelte, hogy azért nem tett említést az

elsőfokú hatóság a postai küldemények feladásának helyéről, mert ennek értékelését a jogerős ítélet kizárta. A védőnő 2019-ben, perben tett tanúvallomása egyezően a védőnő nyilatkozatával nem bizonyítja az életvitelszerű lakóhelyen való tartózkodást. A férj tanúvallomása beszerzésének mellőzése kapcsán kifejtette, hogy a férjtől mint közeli hozzátartozótól nem várható bizonyítékként értékelhető vallomás.

[8] Az alperes nem tartotta szükségesnek helyszíni szemle lefolytatását, mivel egy 2022-ben lefolytatott szemle nem bizonyítaná, hogy a család 2018-ban bejelentett lakóhelyén élt. A felperes és családja hétköznapijai is a XV. kerülethez kötődtek, hiszen több gyermeke is odajárt oktatási intézményekbe, délután különórákra, a XV. kerületi postahivatalt és a XV. kerületi ingatlanok közelében található bevásárlóközpontok szolgáltatásait vették igénybe, illetve a XIV. és a XV. kerület határán volt a felperes és a férje a munkahelye is.

[9] A felperes indítványozta a férje tanúkenti meghallgatását, azonban az alperes szerint tőle, mint a felperes hozzátartozójától ügydöntő bizonyító erővel bíró bizonyíték nem volt várható. A felperes nyilatkozataival, általa csatolt bizonyítékokkal szemben az a tény, hogy a felperes a XV. kerületi lakóingatlan címére postai utánciklúsi szolgáltatást vett igénybe, mert annak a postának hosszabb a nyitvatartási ideje, a helyszíni szemléken a felperes és családja nem volt a bejelentett lakóhelyén megtalálható, XV. kerületi polgármesteri hivatal tájékoztatása azt igazolja, hogy a felperes és családja nem a bejelentett lakóhelyén élt. Nem bizonyítja a belvárosi otlakást, hogy az egyik gyermek a VII. kerületbe járt iskolába, sem a védőnői feljegyzés és nyilatkozat, sem pedig a bérlő nyilatkozata.

A jogerős ítélet

[10] A felperes által az alperes ez utóbbi határozata ellen indított közigazgatási perben az elsőfokú bíróság a 2023. november 9-én kelt, felülvizsgálni kért jogerős ítéletével a felperes keresetét elutasította.

[11] A jogerős ítélet indokolása szerint a hatóság az alapítéletben foglalt iránymutatásnak eleget tett, bizonyítást folytatott le, jogszerűen értékelte továbbá a korábbi eljárásban beszerzett bizonyítékokat is. A korábbi ítélet a bizonyítás módja, eszköze tekintetében nem határolta be az elsőfokú hatóságot, nem tette kötétté a hatóság bizonyítási eljárását, ezért a hatóság a megismételt eljárás során is szabadon választhatta meg a bizonyítás eszközeit, az általa lefolytatni kívánt bizonyítási cselekményeket. A bizonyítékok értékelése sem volt ellentétes az alapítéletben foglalt iránymutatással.

[12] Az elsőfokú bíróság a beszerzett bizonyítékokat maga is értékelte és az értékelést okszerűnek találta, kifejtve, hogy a felperes által indítványozott bizonyítás mellőzése is jogszerű volt. Az elsőfokú hatóság és az alperes újra lefolytatta a bizonyítási eljárást, mely során új bizonyítékként beszerezte a egyéb érdekelt1 tájékoztatását, figyelembe vette és értékelte a védőnő nyilatkozatát és tanúvallomását, a felperes mint ügyfél újonnan tett nyilatkozatait, általa beterjesztett bizonyítási eszközöket és hivatkozott tényeket (védőnő tanúvallomása, egyéb érdekelt3 számla, parkolási engedély, bérlő nyilatkozata, egészségügyi szolgáltatás igénybe vétele, egyik gyermek VII. kerületi iskolába való járása). A felperes 2020. március 4-én kelt nyilatkozatát annak tartalmával egyezően értékelte akként az alperes, hogy az nem tért ki arra, hogy a felperes és családja is az V. kerületi lakásban élt.

[13] A jogerős ítélet megállapította, hogy a felperes álláspontjával szemben az életvitelszerű bejelentett lakóhelyen való tartózkodás hiányát bizonyította egyrészt az, hogy az elsőfokú hatóság által 2018. szeptemberében megkísérelt helyszíni szemlék egyikén az esti

órákban nem tartózkodott senki, a másik helyszíni szemle alkalmával pedig a felperes és családja nem, kizárólag idegen bérlő tartózkodott a lakásban. Ezzel együtt a XV. kerületi polgármesteri hivatal tájékoztatásában foglaltak szerint a felperes és családja életvitelszerűen a XV. kerületi ingatlanban élt. A felperes két fiatalabb korú gyermeke a XV. kerületben járt általános iskolába, ugyanitt jártak délutáni edzésekre, felperesnek könnyebb volt rákospalotai postán átvenni a részére címzett küldeményeket, miközben az idősebb gyermek iskolája (VII. kerület) a felperes és férje munkahelye (XIV. kerület) sem kötötte a családot az V. kerületi lakáshoz, a család hétköznapi elfoglaltságai szinte egész nap a XV. kerülethez vagy az ahhoz közel lévő XIV. kerületi munkahelyhez kapcsolódtak. Ezzel szemben nem bizonyított az állítás, hogy a felperes és családja (két felnőtt és négy kiskorú) két idegen bérlővel osztozott az V. kerületi, kétszobás lakáson és innen kiindulva szervezték volna meg hétköznapi, túlnyomó részt a XV. kerületben zajló tevékenységüket.

[14] Az elsőfokú bíróság kitért arra, hogy a felperes a keresetében iratellenesen állította, hogy az alperes érdemi indokolás nélkül vetette el az általa hivatkozott bizonyítékokat, miután azokat az alperes határozatában részletesen és tételesen, okszerűen, a logika szabályainak megfelelően értékelte, így megalapozottan jutott arra következtetésre, hogy a felperes és gyermeke nem élt életvitelszerűen az V. kerületi önkormányzat illetékességi területén, így az Ör.-ben biztosított támogatásra nem volt jogosult.

[15] A felperes tanúbizonyítási indítványának mellőzése kapcsán kifejtette, hogy az eljárásban rendelkezésre állt a védőnő nyilatkozata, a további nyilatkozatától releváns bizonyíték nem volt várható. A felperes időközben nagykorúvá vált gyermekétől – tekintettel a jelentős időmúlásra is – sem volt várható olyan tanúvallomás, mely alkalmas lenne a bizonyított tényekkel szembeni bizonyításra.

[16] A felperes hivatkozásaira tekintettel rámutatott, hogy a meggyőződése szerint az Ör. nem ütközik más jogszabályba, ezért mellőzte a Kúriánál az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálatára irányuló eljárásra vonatkozó indítványt. Az Ör. 3. § (1) bekezdés a)-c) pontjai kifejezetten az Nytv. szerinti fogalom meghatározásra utalnak vissza, a d) pont önálló fogalomként határozza meg az Ör. alkalmazása tekintetében az életvitelszerű ottlakás fogalmát, mely egy, az Nytv.-ben nem szereplő, azzal nem ellentétes feltételt szab a támogatás feltételeként, így az Nytv. és az Ör. közötti jogilag releváns kapcsolat hiányában az Ör. nem ellentétes az Nytv. rendelkezéseivel. Nem tartotta aggályosnak sem az Ör. 3. § (1) bekezdés d) pontjának értelmezését, mivel a fogalom meghatározása kellően pontos, nem enged teret az önkényes jogalkalmazásnak.

A felülvizsgálati kérelem

[17] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[18] A felülvizsgálati kérelem befogadhatósága körében a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab) és ad) alpontjaira és b) pontjára hivatkozott.

[19] Az aa) alpont kapcsán a „szabályos bizonyítás” fogalmának értékelésére és arra hivatkozott, hogy a Kúria gyakorlata nem egységes abban a tekintetben, hogy a bizonyítékok újraértékelésével a hatóság eleget tesz-e a bizonyítás lefolytatására vonatkozó kötelezettségének.

[20] A felperes az ab) alpont vonatkozásában előadta, hogy a rövidített indokolást tartalmazó ítélet és a jogorvoslathoz való jog kapcsolatát elemezve fejtette ki, hogy a Kúriának a Kp. hatálya alá tartozó jogviták tekintetében a rövidített indokolás alkalmazhatósága kérdésében állást kell foglalnia.

[21] Az ad) alponttal és a b) ponttal összefüggő érvelését a Kp. 97. § (4) bekezdés, a 78. § (2) bekezdésének, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. §-ának megsértésére alapítva együttesen adta elő, vitatva a bizonyítékok okszerű, a logika szabályainak megfelelő értékelését, véleménye szerint továbbá a rendelkezésre álló bizonyítékok ellentmondásosak, nem alkalmasak a bizonyításra, ezen bizonyítékok értékelése ellentétes az alapítelemben foglalt iránymutatással. E körben hivatkozott a Kúria Kfv.III.37.368/2023/5. számú határozata indokolására, amely szerint semmis a közigazgatási hatóság határozata, ha annak tartalma ellentétes a közigazgatási bíróság új eljárásra kötelező döntésével. A jogerős ítéletben elbírált jogkérdések sem a megismételt hatósági eljárásban, sem az ennek eredményeként hozott határozat bírósági felülvizsgálata során nem tehetők vitássá.

[22] A felperes hivatkozott a Kúria Kfv.I.35.013/2021/6. számú határozata indokolásának [25] bekezdésére azzal, hogy ha a tényállás hiányos, és az nem több, mint az alperes határozatának megismétlése, azzal a bíróság nem tesz eleget ténymegállapítási kötelezettségének. Kifogásolta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a normakontroll indítványra vonatkozó kérelmének elutasítását nem bírálta el érdemben, ezzel megsértette az ítélet teljességére vonatkozó követelményt.

A Kúria döntése és jogi indokai

[23] A felülvizsgálati kérelem befogadására – az alábbiakra tekintettel – nincs törvényes lehetőség.

[24] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés
miatt indokolt.

[25] A Kp. 117. § (4) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[26] A Kúria megjegyzi, hogy a Kp. 117. § (4) bekezdése nem teremt alanyi jogot a felülvizsgálati kérelem befogadására. A felülvizsgálati eljárás olyan rendkívüli perorvoslat,

amely a Kp. 115. § (1) bekezdésében felsorolt jogerős határozatokkal szemben vehető igénybe azok jogszabálysértő mivoltára, vagy a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással. A felülvizsgálati eljárás tárgya tehát a bíróság jogerős határozata, ekként a félnek felülvizsgálati kérelmében a jogerős határozatban foglalt jogi érveléssel kell ütköztetnie saját érveit (BH2020. 331.; Kfv.VII.45.168/2022/7.; Kfv.III.45.073/2023/9.). A félnek tehát felülvizsgálati kérelmében – a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 100. § (2) bekezdés b) pontjából is fakadóan – azt kell kifejtenie, hogy mely okból tartja jogszabálysértőnek a jogerős ítéletet, ezen érvelését pedig a bíróság által megsértett jogszabályhely pontos megjelölésével kell alátámasztania. A Kúria gyakorlata épp ezért következetes abban a tekintetben, hogy ha a fél felülvizsgálati kérelmében csupán a keresetlevelében foglaltakat ismétli meg, úgy a kérelem lényegében alkalmatlan a Kúria előtti eljárásra, hiszen az értelemszerűen nem tartalmazhatja a kúriai felülvizsgálat tárgyát, azaz az arra vonatkozó jogi érvelést, hogy a jogerős bírósági döntés miért jogszabálysértő (BH2015. 241.; Kfv.I.35.626/2015/2.; Kfv.II.37.750/2022/2.).

[27] A befogadásról döntő bíróság vizsgálja meg, hogy az ügyben olyan kérdés merül-e fel, amely a Kp. 118. § (1) bekezdésének rendelkezései alá tartozik. A befogadhatóság tárgyában hozandó döntése körében azonban kizárólag a Kp. 118. § (1) bekezdésében felsorolt befogadási ok(ok) fennállását vizsgálhatja, a felülvizsgálati kérelemben megjelölt, annak alapját képező jogszabálysértésekről nem foglalhat állást, mert arra csupán a már befogadott felülvizsgálati kérelmet érdemben elbíráló határozatában van törvényes lehetőség. (Kfv.IV.37.483/2023/2.)

[28] A Kúria egységes gyakorlata szerint a felülvizsgálati kérelem befogadásának alapvető feltétele, hogy a megjelölt jogszabálysértés kihatással legyen az ügy érdemére. A rendkívüli perorvoslati eljárás lefolytatását önmagában nem alapozza meg, hogy a fél az elsőfokú bíróság eljárását jogszabálysértőnek tartja. (Kfv.IV.37.643/2023/2.)

[29] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján, a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálati kérelem befogadására – általánosságban – akkor kerülhet sor, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn (7/2023. Jogegységi határozat). A joggyakorlat továbbfejlesztése céljából a felülvizsgálati eljárás érdemi lefolytatását az indokolhatja, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes ugyan, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel nem támogatható.

[30] A felperes az aa) alpont kapcsán arra hivatkozott, hogy a Kúria gyakorlata nem egységes abban a tekintetben, hogy a bizonyítékok újraértékelésével a hatóság eleget tesz-e a bizonyítás lefolytatására vonatkozó kötelezettségének. Jelen ügyben azonban egyértelműen megállapítható – és a felperes által sem vitatott – az, hogy a hatóság nem csupán újraértékelte a bizonyítékokat, hanem a megismételt eljárásban további bizonyítást is lefolytatott. Mindezt a felülvizsgálati kérelemben felvetett kérdés jelen, egyedi ügy szempontjából csupán hipotetikus volt, az az ügy érdemére kiható jogszabálysértés valószínűsítésére sem lehetett alkalmas.

[31] Az ügyek társadalmi jelentősége jellemzően akkor mutatható ki, ha olyan jogkérdés merült fel, amely a társadalom széles körét közvetlenül, vagy közvetve érinti. (Kfv.IV.37.960/2020/2.) Mindez azt jelenti, hogy az adott ügy – illetve a bíróság által abban elfoglalt jogi álláspont – ne csak az adott ügyben érintettekre legyen kihatással közvetve, hanem az adott ügyben nem szereplő jogalanyok helyzetét illetően is iránnyt mutasson. (Kfv.III.37.778/2020/2.)

[32] A felperes a rövidített indokolást tartalmazó ítélet jogszerűsége kapcsán jelölte meg ezen befogadási okot, annak ellenére, hogy a felülvizsgálati kérelem nem ilyen ítélet volt. A felperes mindezt a felülvizsgálati kérelmében maga is elismerte, hogy őt ebben a tekintetben jogsérelem nem érte. Mindezért az adott – szintén hipotetikus – kérdésben a Kúria jelen ügyben a felülvizsgálati kérelem befogadása esetén sem foglalhatna állást.

[33] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerint a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelmére, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegésre alapozott felülvizsgálat a bíróság tisztességes eljárásának és a közigazgatás tisztességes ügyintézésének a kontrollját jelenti.

[34] A Kp. 117. § (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. E jogszabályi rendelkezésből következően, ha a fél a befogadhatóság körében arra hivatkozik, hogy alapvető eljárási jogának sérelme valószínűsíthető, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés történt, úgy ez irányú kérelmét a befogadhatóság körében, annak szempontjait érintően is meg kell indokolnia. Ezeknek az indokoknak a felülvizsgálati kérelemből történő kiválogatása a Kúriára nem hárítható át. A felperes a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontjával összefüggő érvelését nem választotta el a felülvizsgálati kérelme érdemi okfejtésétől, így azt a Kúria a Kp. 117. § (4) bekezdéséből következő külön indokolási kötelezettsége teljesítéseként elfogadni nem tudta. Ennek hiányában a felülvizsgálati kérelem befogadására a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja alapján nem volt törvényes lehetőség.

[35] A Kúria kiemeli továbbá, hogy a befogadási kérelem vizsgálata során – az ügy érdemét nem érintve – megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben is, a megelőző eljárásban megállapított tényállással összevetve mérlegelte, és az ennek alapján kialakult meggyőződése szerint állapította meg a tényállást. Érdemben vizsgálta, hogy az alperes eleget tett-e az új eljárásra kötelező ítéletben foglaltaknak, majd a felperes keresetében megjelölt eljárási és anyagi jogi jogszabálysértésekkel összefüggő álláspontját kifejtette, a felperes előadásával szemben az alperes határozatát megalapozottnak és jogszerűnek értékelte {jogerős ítélet indokolás [22]-[51] bekezdések}.

[36] A Kúria gyakorlata egységes abban a kérdésben, hogy arra senki sem jogosult, hogy egy jogerős (végleges és kötelező) ítélet felülvizsgálatát kérje pusztán abból a célból, hogy újabb tárgyalást tartsanak, és újra eldöntsék az ügyet. A magasabb szintű bíróságoknak a felülvizsgálat lehetőségét arra kell használniuk, hogy kijavítsák a bírói tévedéseket és a súlyos eljárási szabálysértéseket (miscarriages of justice), és nem arra, hogy újra megvizsgálják az ügyet. A felülvizsgálat nem lehet álcázott fellebbezés, és pusztán az, hogy egy kérdésnek kétféle megközelítése lehetséges, nem képezheti alapját az ügy újratárgyalásának {Kfv.VII.37.657/2022/2., indokolás [20], Kfv.VII.37.087/2024/2.}.

[37] A Kúria megállapította továbbá, hogy az elsőfokú bíróság – a felperes hivatkozásával szemben – az általa az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálatára irányuló eljárás indítványozása iránt előterjesztett kérelmet ténylegesen elbírált, elutasítását pedig megindokolta {jogerős ítélet indokolás [50]-[51] bekezdések}.

[38] A Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja alapján a felülvizsgálati kérelem befogadásának akkor lehet helye, ha a jogerős ítélet a Kúria közzétett határozatában kifejtettektől eltérő jogértelmezésen alapul. A Kúria közzétett gyakorlata szerint továbbá a felülvizsgálati kérelem a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab) és ad) alpontja alapján nem fogadható be, ha a befogadási kérelemben foglaltak nem támasztják alá a rendkívüli jogorvoslat lefolytatásának szükségességét, a fél eltérő joggyakorlatra, elvi jelentőségű jogkérdésre nem utal, és az eljárási szabályszegés körében csupán a bizonyítékok, a

bizonyítás eredményének – elsőfokú bíróság által megindokolt – értékelését, mérlegelését vitatja. (Kfv.VII.45.129/2023/3.)

[39] A felperes ezen pont keretében csak általánosságban utalt a megismételt eljárásra vonatkozó kötelezettségekre, azonban az elsőfokú bíróság indokolásában foglalt jogi érveléssel szemben nem mutatta be, hogy a jogerős ítélet a Kúria közzétett határozatában kifejtett jogértelmezést milyen okból ne követné, attól mennyiben tér el, továbbá {a Jogegységi Panasz Tanács Jpe.I.60.002/2021/7. határozatának [19]-[21] és [25] bekezdéseiben kifejtettek szerint} az ügyszakosság bemutatásával is adós maradt. A felülvizsgálati kérelem nem fogadható be, ha a fél – az ügyszakosság kritériumaira is figyelemmel – nem jelöli meg azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. (Kfv.VII.38.177/2021/2.) A bizonyítékok mérlegelése továbbá nem jog-, hanem ténykérdésben történő állásfoglaláshoz kapcsolódik, így ez a szempont a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja alapján történő befogadást nem alapozhatja meg.

[40] A Kúria a felülvizsgálati kérelemben foglaltakra tekintettel rögzíti, hogy a jogerős ítélet a felperes által felhívott határozati rendelkezésektől eltérő jogértelmezést nem tartalmaz. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok tételes értékelése alapján jutott arra a megállapításra, hogy a felperes és gyermeke nem élt életvitelszerűen az V. kerületi önkormányzat illetékességi területén, így az Ör.-ben biztosított támogatásra nem volt jogosult. Az alapítélet továbbá nem tartalmazott olyan rendelkezést, miszerint a bizonyítás eredménye csak abban az esetben szolgálhatna a felperes hátrányára, ha a bizonyításban nem működik együtt. A kérdéses iránymutatás egyértelműen arra vonatkozott, hogy a felperesi együttműködés esetleges hiánya a felperes terhére esik.

[41] A felülvizsgálati kérelem befogadásának feltételei nem állnak fenn, ezért a Kúria a befogadást a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján megtagadta.

A döntés elvi tartalma

[42] *A bizonyítékok elsőfokú bíróság által elvégzett mérlegelését támadó felülvizsgálati kérelem befogadása nem indokolt. A felülvizsgálat nem fellebbezési eljárás, annak nem célja újabb tárgyalás tartása, az ügy újra eldöntése.*

Záró rész

[43] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadásáról a Kp. 118. § (2) bekezdése értelmében tárgyaláson kívül határozott.

[44] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes, ezért a Kúriának az illeték megfizetésről rendelkeznie nem kellett.

[45] A végzés ellen a Kp. 116. § d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

Dr. Balogh Zsolt s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kiss Árpád Lajos s.k.
előadó bíró

Dr. Dobó Viola s.k.
bíró

Dr. Hajas Barnabás s.k.
bíró

Dr. Kalas Tibor s.k.
bíró

A kiadmány hitelével:
tisztviselő